

بررسی آستانه تحمل میسلیوم قارچ خوراکی *Agaricus bisporus*

نسبت به Cr^{3+}

هیلدا بشارت^۱ - محمود ذکایی^{۲*}

تاریخ دریافت: ۸۶/۲/۲۶

تاریخ پذیرش: ۸۷/۱۰/۱۰

چکیده

در تحقیق حاضر اثر غلظت های مختلف کروم ۳ ظرفیتی (Cr^{3+}) بر رشد و میزان جذب آن بوسیله میسلیوم قارچ خوراکی *Agaricus bisporus* بررسی شد. در این تحقیق میسلیوم این قارچ در محیط کشت جامد سیبزمینی دکستروز آگار (PDA) و محیط کشت مایع شیریه مالت برات (MEB) و تیمارهای ۰، ۰/۲۵، ۰/۵، ۱/۵، ۲، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۱۹، ۲۵، ۳۰، ۳۵، ۴۰، ۴۵، ۵۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰، ۱۲۵، ۱۵۰، ۱۷۵، ۲۰۰، ۲۲۵، ۲۳۵، ۲۴۵، ۲۵۰، ۲۷۵، ۳۰۰، ۳۲۵، ۳۵۰، ۳۷۵ و Cr^{3+} ۴۰۰ ppm در دمای $25^{\circ}C$ و $pH = 6$ کشت شد. افزایش غلظت Cr^{3+} از ۱۵۰ ppm به بالا، باعث کاهش پارامترهای رشد شامل رشد قطری پرگنه قارچ و وزن خشک میسلیوم آن شد. ملاحظه گردید با افزایش غلظت Cr^{3+} در محیط کشت انباشتگی کروم در میسلیوم افزایش یافت بطوریکه در بالاترین تیمار ($300 \text{ ppm } Cr^{3+}$)، میزان کروم میسلیوم $12/73 \text{ ppm}$ اندازه گیری شد. افزایش غلظت Cr^{3+} از ۱۵۰ ppm به بالا موجب کاهش معنی داری در جذب پتاسیم گردید، اما تاثیری بر جذب سدیم میسلیوم نداشت. بر اساس نتایج بدست آمده آستانه تحمل میسلیوم قارچ *Agaricus bisporus* نسبت به Cr^{3+} حدود ۱۵۰ ppm بدست آمد.

واژه های کلیدی: حد آستانه، کروم، *Agaricus bisporus*

مقدمه

فلزات سنگین، اجزاء طبیعی پوسته زمین هستند، موجودات زنده به مقدار کمی از برخی از این فلزات نیازمند می باشند. با وجود این، سطوح بالای این فلزات ضروری می تواند برای موجودات زنده، مضر و زیان بار باشد.

کروم به عنوان یک ماده ضروری شناخته شده است و طبق گزارشات تنها فرم ۳ ظرفیتی آن ضروری است (۱۰). مطالعات نشان داده که عمل کروم وابسته به انسولین می باشد. کروم به انسولین کمک می کند تا گلوکز راحت تر به سلولها برسد (۱۸).

دیابت یکی از شایع ترین بیماری هایی است که امروزه گریبانگیر انسان ها شده که باعث کاهش تولید انسولین و در نتیجه افزایش قند

(گلوکز) می گردد (۱۰).

در افراد دیابتی، تغییری در متابولیسم کروم ایجاد شده است. این افراد نسب به افراد عادی کروم بیشتری جذب می کنند ولی اتلاف کروم در آنها بیشتر است، بطوریکه مقدار این عنصر در بافتهای بیماران دیابتی کمتر از سایر افراد می باشد به همین دلیل این افراد نیاز به کروم بیشتری دارند. افزوده شدن کروم در رژیم غذایی این افراد موجب می گردد تا قند خون پایین آمده و عوارض کمتری در این ارتباط داشته باشند (۲).

از آنجائیکه قارچ تکمه ای سفید (*Agaricus bisporus*) در رژیم غذایی اغلب افراد وجود داشته و همچنین تحقیقات علمی نشان داده این قارچ باعث کاهش قند خون شده و در موشهای دیابتی روند افزایش قند را به تعویق می اندازد (۹)، لذا بر آن شدیم تا میزان انباشت کروم (Cr^{3+}) در این قارچ بررسی گردد، تا در صورت انباشت مقدار مناسب کروم بدون علائم سمیت بتوان با استفاده از این قارچ در رژیم غذایی یا رژیم دارویی، بر مشکلات ناشی از کمبود کروم فائق آمد. همچنین از

۱- کارشناس آموزشی گروه زیست شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

۲- دانشیار گروه زیست شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد

(Email: M.Zokaei@yahoo.com)

* - نویسنده مسئول :

که دارای رشد فعال می‌باشند جدا شده و به وسط تشتک‌هایی که دارای غلظت‌های مختلف Cr^{3+} (۰/۲۵، ۰/۵، ۰/۷۵، ۱، ۱/۵، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۱، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۱۹، ۲۵، ۳۰، ۳۵، ۴۰، ۴۵، ۵۰، ۸۰، ۹۰، ۱۰۰، ۱۲۵، ۱۵۰، ۱۷۵، ۲۰۰، ۲۲۵، ۲۳۵، ۲۴۵، ۲۵۰، ۲۷۵، ۳۲۵، ۳۵۰، ۳۷۵، ۴۰۰، ۴۲۵، ۴۵۰، ۴۷۵ و ۵۰۰) ppm بودند انتقال داده شد. این آزمایش بصورت یک طرح تصادفی با ۳ تکرار اجرا گردید. تشتک‌ها در دمای $25^{\circ}C$ و $pH = 6$ انکوبه شدند. قطر پرگنه قارچ از روز سوم به فاصله ۳ روز تا ۲۱ روز اندازه‌گیری شد.

۲- اندازه‌گیری وزن خشک میسلیم در محیط جامد

بعد از آماده شدن محیط PDA با اضافه کردن غلظت‌های مختلف Cr^{3+} به محیط کشت و اندازه‌گیری pH محیط توسط pH متر، از غشاهای سلفونی یا میلی‌پوری استفاده شد. به این صورت که تحت شرایط استریل غشاهای اتوکلاو شده را بر سطح آگار پهن کرده و بعد قرص‌های مورد نظر از قارچ *A. bisporus* را از لبه‌های نمونه که دارای رشد فعال بودند جدا کرده و به وسط غشاهای منتقل نموده و سپس تشتک‌ها در دمای $25^{\circ}C$ انکوبه شدند. قطر پرگنه قارچ در مدت ۲۱ روز، هر ۳ روز یکبار اندازه‌گیری شد. علاوه بر آن میسلیم بعد از ۲۱ روز زمانیکه ظروف شاهد و تیمار بطور کامل با میسلیم پر شدند برداشت شد. میسلیم بادقت از سلفون (یا میلی پور) جداسازی شد و وزن خشک میسلیم بعد از خشک شدن در دمای $70^{\circ}C$ به مدت ۲۴ ساعت بدست آمد.

سنجش عنصری میسلیم

۱- اندازه‌گیری میزان کروم

میسلیم‌ها بعد از خشک شدن در آن دمای $70^{\circ}C$ به مدت ۲۴ ساعت از غشاهای میلی پوری جدا شده و در هاون چینی خرد شدند. بعد از خرد شدن، میسلیم‌ها داخل ارلن‌های کوچک ریخته شده و سپس ۱ میلی لیتر اسیدنیتریک غلیظ به آنها اضافه گردید و سر ارلن‌ها با شیشه ساعت بسته شد. مدت ۲۴ ساعت زمان مناسبی بود تا بافت‌های میسلیمی در اسید نیتریک هضم شوند. سپس ارلن‌ها در معرض حرارت ملایم قرار گرفتند تا ترکیبات آلی کربن دار بصورت گاز کربنیک از محیط خارج شود. این کار در هود و ارلن‌ها با درب‌های باز انجام شد تا محلول شفاف و بی‌رنگی بدست آید، که حاصل شدن ترکیبات معدنی در اسید و ایجاد یک محلول همگن است. سپس این محلول را با آب مقطر به حجم ۲۵ میلی لیتر رسانده و با استفاده از کاغذ صافی، صاف نموده، چنین محلولی در سنجش کروم استفاده شد. با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتری جذب اتمی مدل Shimadzu AA-۶۷۰ در طول موج $357/9$ غلظت کروم در خاکستر خشک قارچی بدست آمد. این دستگاه بصورت دیجیتال خود منحنی استاندارد را رسم نموده و غلظت محلول را می‌دهد.

آنجائیکه قارچ‌ها نسبت به گیاهان قادرند در محیط‌هایی با غلظت‌های افزایش یافته فلزات رشد نمایند، لذا مصمم شدیم تا میزان تحمل این قارچ نسبت به کروم مورد بررسی قرار گیرد و آستانه تحمل آن تعیین و میزان مورد نیاز آن مشخص گردد. همچنین با توجه به مقالات متعدد بررسی شده مشخص گردید که انتقال فلزات، از میسلیم به کلاهک می‌باشد و این عناصر در کلاهک قارچ ذخیره می‌گردند و میزان آن، ارتباط مستقیم با میسلیم قارچ در محیط کشت دارد. از آنجایی که تحقیقات روی جذب کروم توسط قارچ *Agaricus* بسیار اندک بود و ما اعداد و ارقام حدودی نیز برای حد آستانه آن نداشتیم لذا ابتدا بررسی روی میسلیم قارچ انجام گردید تا بعداً با استفاده از این اطلاعات بتوان روی کلاهک (بازیدیوکارپ) نیز تحقیقات مفیدی انجام گردد (۱۷ و ۱۵). برای انجام آزمایشات لازم بود کلیه شرایط محیطی از جمله حرارت و pH در حالت مناسب قرار داده شود و در این شرایط کار تحقیقاتی دنبال شود.

مواد و روش‌ها

۱- تهیه کشت خالص قارچ

در تحقیق حاضر از اسپاون قارچ *Agaricus bisporus* سوش A_{512} که تقریباً در بیشتر کارخانجات تولید کننده قارچ خوراکی مورد استفاده قرار می‌گیرد و نسبتاً به گرما و آلودگی مقاوم تر است استفاده شد.

برای کشت قارچ از محیط کشت‌های جامد سیب‌زمینی دکستروز آگار (PDA) به نسبت ۴۲ گرم در ۱ لیتر آب مقطر و شیره مالت آگار (MEA) به نسبت ۵۰ گرم در یک لیتر آب مقطر استفاده شد. مشاهده گردید قارچ مورد نظر روی محیط PDA رشد بهتری دارد همچنین برای کشت قارچ از محیط کشتهای مایع، سیب‌زمینی دکستروزبراث (PDB) به نسبت ۲۴ گرم در ۱ لیتر آب مقطر و شیره مالت براث (MEB) به نسبت ۱۷ گرم در ۱ لیتر آب مقطر استفاده شد و مشاهده گردید قارچ مورد نظر روی محیط MEB رشد بهتری دارد. این محیط‌های کشت برای آزمایشات بعدی مورد استفاده قرار گرفت.

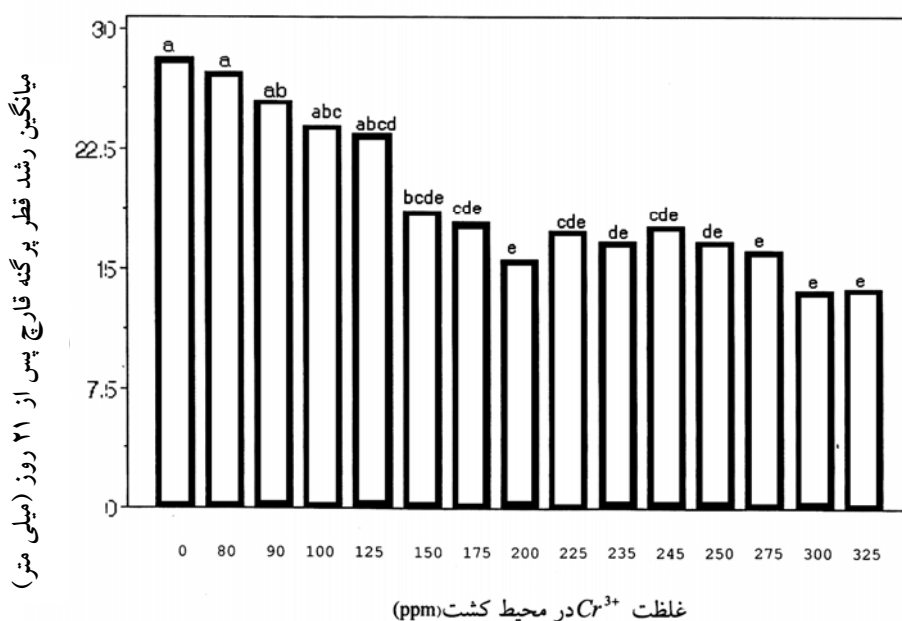
۲- تاثیر غلظت‌های مختلف کروم (Cr^{3+}) بر رشد میسلیم

قارچ *Agaricus bisporus*

سنجش فاکتورهای ظاهری رشد

۱- اندازه‌گیری رشد قطر پرگنه قارچ در محیط جامد

در این تحقیق محیط کشت PDA تهیه شد. غلظت‌های مختلف Cr^{3+} به محیط کشت اضافه گردید. pH محیط با دستگاه pH متر تعیین شد. از قارچ *A. bisporus* که قبلاً در دمای $25^{\circ}C$ رشد داده شد، دیسک‌های ۷ میلیمتری از حاشیه و لبه‌های نمونه کشت شده

(نمودار ۱) - تأثیر غلظت های مختلف Cr³⁺ بر میانگین قطر پراکنه قارچ

۲-سنجش سدیم و پتاسیم

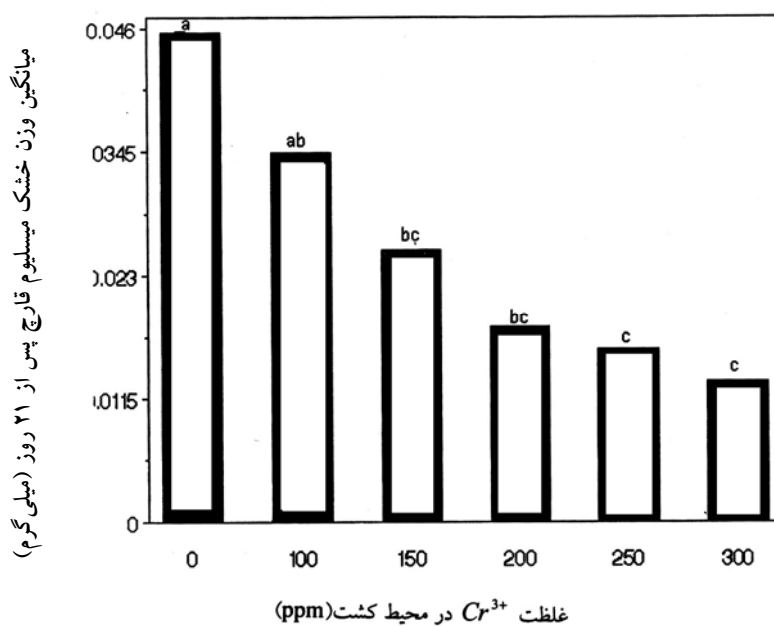
برای اندازه گیری میزان سدیم و پتاسیم از دستگاه نورسنج شعله ای مدل corning استفاده شد. برای تبدیل اعداد بدست آمده از دستگاه به اعدادی که نشان دهنده غلظت باشند نیاز به رسم منحنی استاندارد یعنی استفاده از غلظت های مشخص سدیم و پتاسیم و بدست آوردن رابطه رگرسیون بین غلظت و میزان جذب دستگاه بود. غلظتهای استاندارد ۵، ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰ و ۶۰ میلی گرم در لیتر آب مقطر از سدیم و پتاسیم تهیه شد و اعداد بدست آمده از دستگاه به عنوان مقیاسی برای تعیین مقدار سدیم و پتاسیم موجود در میسلیم های قارچ قرار گرفت. برای این کار میسلیم های قارچ مورد نظر بعد از خشک شدن در دمای ۷۰°C از سلفون جداشده، داخل هاون چینی خرد و پس از تهیه محلول مورد نظر، اندازه گیری شد.

نتایج و بحث

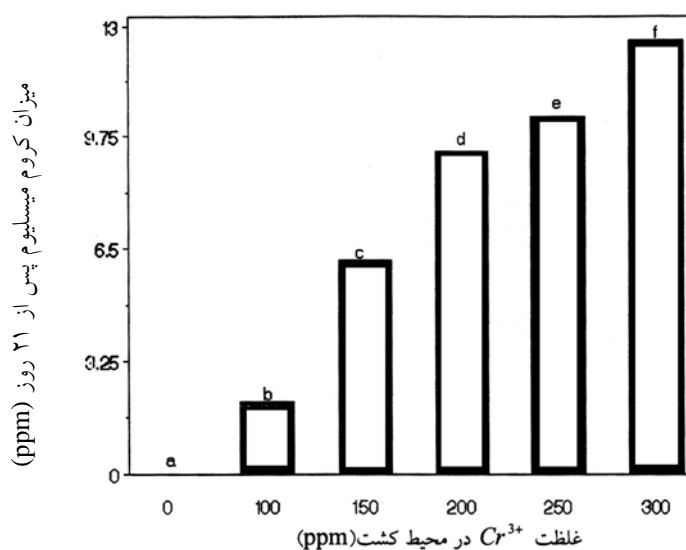
برای تجزیه و تحلیل و بررسی تأثیر غلظت های مختلف عنصر کروم بر رشد قارچ و اندازه گیری آنها از واریانس دوطرفه استفاده شد. تأثیر تیمارهای کروم تا ۳۲۵ ppm بر رشد قطر پراکنه قارچ در نمودار ۱ نشان داده شده است. مشاهده می شود از غلظت ۱۵۰ ppm کروم، کاهش رشد قطر پراکنه در مقایسه با شاهد معنی دار است. فلزات سنگین از جمله سرب، کادمیوم و کروم در غلظت های خاصی برای گیاهان و قارچ ها سمی هستند به طور معمول افزایش غلظت فلزات سنگین در محیط کشت میزان رشد قارچ را می کاهد. در مطالعه ای که روی قارچ *phanerochate* انجام شد، کاهش رشد بر اثر تیمار فلزات سنگین در غلظت ۲۰۰ ppm مشاهده شد (۵).

تأثیر غلظت های کروم بر وزن خشک میسلیم در نمودار ۲ نشان داده شده است. مشاهده می شود که کاهش وزن خشک میسلیم هم از غلظت ۱۵۰ ppm به بالا نسبت به شاهد معنی دار است (۵ و ۱). در آزمایشی که آگانگان و همکاران (۱) در ارتباط با اثر کروم بر قارچ *isolithus* انجام دادند مقدار کروم بیش از ۲۰۰ $\mu\text{mol l}^{-1}$ وزن خشک میسلیم قارچ را کاهش داد و مقادیر کمتر از این، بر وزن خشک میسلیمی تأثیری نداشت (۱).

بررسی نتایج حاصل از انباشت کروم در میسلیم قارچ نشان داد که تغییرات در این مورد نیز در اثر تیمار کروم معنی دار است (نمودار ۳). با افزایش غلظت کروم در محیط کشت، غلظت آن در میسلیم نیز افزایش یافت. به طوری که در بالاترین تیمار Cr³⁺ ۳۰۰ ppm میزان کروم میسلیم ۱۲/۷۳ ppm اندازه گیری شد زیرا قارچ ها تقریباً دارای اغلب مواد معدنی موجود در محیط رشدشان می باشند (۷). چارلی و همکاران (۱۹۷۰) و ارلیچ و همکاران (۱۹۹۰) معتقدند که قارچ ها به عنوان انباشته کننده فلزات از محلول های رقیق حائز اهمیت هستند (۵). جانسون و همکاران در (۷) اظهار کردند جذب کروم توسط میسلیم در ارتباط با غلظت این عنصر در محیط زمینه می باشد (۸). همچنین در تحقیقی که اثرات فلزات سنگین بر روی قارچ *phanerochate* انجام شد، نتایج حاکی از افزایش غلظت فلزات در میسلیم با افزایش غلظت فلزات سنگین از جمله کروم در محیط کشت بعد از ۴ هفته بود (۷). سانگلیمسوان و همکاران (۱۳) گزارش کردند که جذب فلزات سنگین در میسلیم *Pleurotus striatus* نیز نسبت به افزایش غلظت فلزات سنگین در محیط افزایش یافت (۱۳).

(نمودار ۲) - تأثیر غلظت های مختلف Cr³⁺ بر وزن خشک میسلیم قارچ

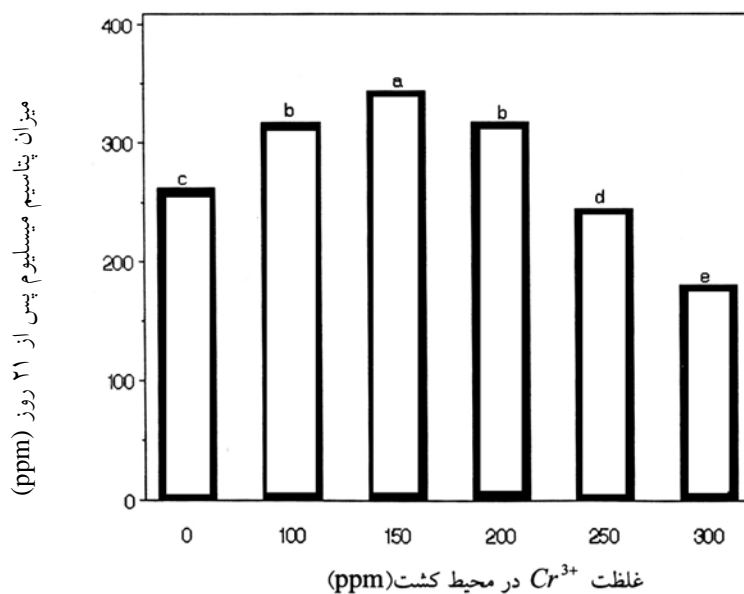
(نمودار ۳) - تأثیر غلظت های مختلف Cr³⁺ بر انباشت کروم در میسلیم قارچ

عناصر لازم برای گیاهان و قارچ‌ها می‌باشد که در فرایندهای فراوان فیزیولوژیکی نقش دارد. پتاسیم به عنوان یک عنصر معدنی فراوان در قارچ‌ها شناخته شده است (۱۴ و ۸). غلظت بالای پتاسیم در اندامهای قارچی نشان‌دهنده پتاسیم به عنوان یک کاتیون مهم در تنظیم فشار اسمزی می‌باشد (۸). پتاسیم برای عمل ATP آزهای غشایی لازم است و به این ترتیب وجود پتاسیم در جذب سایر مواد دخالت دارد پتاسیم فعال‌کننده آنزیم‌های مختلفی است بنابراین کاهش آن با اختلال در متابولیسم از جمله جذب مواد و کاهش رشد خواهد بود به

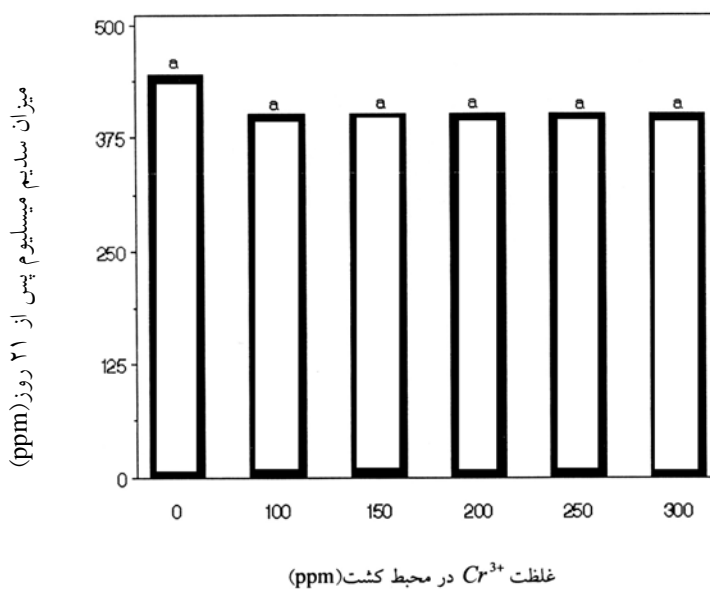
طبق نتایج آنالیز داده‌ها، تغییرات میزان پتاسیم میسلیم، تحت تأثیر کروم قرار می‌گیرد. مقایسه میانگین‌ها نشان داد که کاهش میزان پتاسیم با افزایش غلظت کروم در محیط کشت، با شاهد معنی دار بود (نمودار ۴). این کاهش یا ناشی از اثرات سمی کروم بر ساختار میسلیم و غشاءهای سلولی و یا ناشی از اثرات مستقیم کروم بر جذب عناصر توسط قارچ می‌تواند باشد. دیوب و همکارانش نیز در سال (۴) گزارش کردند، غلظت‌های بالای کروم جذب عناصر ضروری از جمله پتاسیم را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۴ و ۳). پتاسیم یکی از مهمترین

نتایج تجزیه واریانس داده ها نشان می دهد که اثر کروم بر میزان یون سدیم در میسلیم در سطح $\alpha = 5\%$ معنی دار نمی باشد. در حقیقت با افزایش غلظت کروم در محیط کشت، مقدار سدیم میسلیم کاهش اندکی نشان می دهد که در سطوح مختلف تیمار نسبت به شاهد از نظر آماری معنی دار نیست (نمودار ۵). برخی محققان از عدم تغییر غلظت یون سدیم در حضور کروم گزارش دادند (۱۲).

طور کلی غلظت بالای فلزات سنگین از جمله کروم عملکرد غشاء را تحت تأثیر قرار می دهد در واقع یک اثر مهم و مضر آن در سطح سلولی تغییر تراوایی غشاء پلاسمایی است که منجر به نشت یون های نظیر پتاسیم و سایر مواد محلول می گردد. بنابراین احتمال دارد کاهش رشد و بیومس کل قارچ تکمه ای تیمار شده با کروم در ارتباط با آثار منفی کمبود پتاسیم باشد (۳).

(نمودار ۴) - تأثیر غلظت های مختلف Cr^{3+} بر میزان پتاسیم میسلیم قارچ

(نمودار ۵) - تأثیر غلظت های مختلف Cr^{3+} بر میزان سدیم میسلیم قارچ

بر طبق نظر گاد (۱۹۹۰) برخی قارچها قادر به انباشت یونهای فلزی تا غلظت‌ها و تراکم‌های بسیار بالاتری از غلظت‌های معمول این فلزات هستند مکانیسم انباشت احتمالاً با دخالت جذب درون سلولی، ذخیره‌سازی با سیستم انتقال فعال کاتیونی، اتصالات سطحی یا برخی مکانیسم‌های نامشخص صورت می‌گیرد (۵). استیجو و همکاران بیان کردند مکانیسمی که برخی فلزات ذخیره می‌شوند تا حدودی مبهم و پیچیده‌ای است و اگرچه به نظر می‌رسد که با یک واکنش ترکیبی با گروه‌های سولفو هیدریل پروتئین به ویژه متیونین در ارتباط می‌باشد (۱۶).

بر اساس نتایج بدست آمده آستانه تحمل میسلیم قارچ خوراکی تکمه‌ای (*A. bisporus*) نسبت به یون کروم ۳ ظرفیتی (Cr^{3+}) حدود ۱۵۰ ppm تعیین می‌شود. زیرا که میسلیم رشد یافته تا این غلظت، کاهش معنی دار در پارامترهای رشد نسبت به میسلیم شاهد نداشته و علائم ظاهری سمیت را نشان نداده و بطور طبیعی به رشد خود ادامه دادند. غلظت ۱۵۰ ppm بدست آمده در تحقیق حاضر در مقایسه با آستانه تحمل در گیاهان بسیار بالاتر می‌باشد (۱۱ و ۱۷). سیگر (۱۹۸۲) بیان کرد که جذب یون‌های فلزات سنگین در قارچ‌ها بیشتر از گیاهان است که با تحقیقات محققین دیگر همخوانی دارد (۶).

منابع

- 1- Aggangan N.S., Dell B., and Malajczuk N. 1998. Effects of chromium and nickel on growth of the ectomycorrhizal fungus *pisolithus* and formation of ectomycorrhizas on *Eucalyptus urophylla* S. T. Blake. *Geoderma*, 84:15-27.
- 2- Anderson R.A. 1997. Chromium as an essential nutrient for humans. *Regulatory Pharmacology And Toxicology*, 26: 35-41.
- 3- Cheng S. 2003. Effects of heavy metals on plants and resistance mechanisms. *Environ. And pollut. Res*, 10(4): 256-264.
- 4- Dube B.K., K. Tawari, Chatterjee J., and Chatterjee C. 2003. Excess chromium alters uptake and translocation of certain nutrients in *Citrullus*. *Chemosphere*, 53: 1147-1153.
- 5- Edwards R.L. 1997. Influence of heavy metal toxicity on the growth of *Phanerochaete chrysosporium*. *Bioresource technology*, 60:87-90.
- 6- Isildak O., Turkeul Elmastas I., and Tuzen M. 2004. Analysis of heavy metals in some wild-grown edible mushrooms from the middle black sea region, Turkey. *Food chemistry*, 86:547-552.
- 7- Jansson L.M., and Kutti L. 2004. Micronutrients in edible mushrooms. *Human Nutrition SLU*.
- 8- Johnson K., Nikolova L., Taylor A.F.S. 2004. Uptake of element by fungi in the forsmark area. Technical Report. www.Skb.se.
- 9- Kathleen A., Head N.D. 1997. Type – I diabetes: prevention of the disease and its complication. *Alternative Medicine Review*, 2(4):256-281.
- 10- Mertz W. 1998. Chromium researches from a distance: from 1959 to 1980. *Journal of the American College of Nutrition*, 17(6):544-547.
- 11- Mishra S., Shanker K., Srivastava M.M., Srivastava S.S., Shrivastava R., Dass S., and Prakash S. 1997. A study on the uptake of trivalent and hexavalent chromium by paddy (*Oryza sativa*): possible chemical modification in rhizosphere. *Agriculture, Ecosystems and Environment*, 62:53-58.
- 12- Samantaray S., Rout G.R., and Das P. 1999. Studies on the uptake of heavy metals by various plant species on chromite minespoils in sub-tropical regions of India. *Environ. Monit. Assess.* 55:389-399.
- 13- Sanglimsuwan S., Yoshida N., Morinaga T. 1993. Resistance to and uptake of heavy metals in mushrooms. *Journal of Fermentation and Bioengineering*, 75:112-114.
- 14- Stijve T., and Andrey D. 1999. Accumulation of various metals by *Fuligo septica* (L) wiggers and some other slime moulds (myxomycetes). *Journal of The Australasian Mycological society, Inc*, volum 18.
- 15- Treshow, C. (1944). Nutrition of the cultivated mushroom. *Dansk Botanik Arkiv*, 10:1-180.
- 16- Tuzen M., ozdemir M., Demirebas A. 1998. Heavy metal bioaccumulation by cultivated *Agaricus bisporus* from artificially enriched substrates. *Z Lebensm Unters Forsch A*, 206:417-419.
- 17- Tuzen M., ozdemir M., Demirebas A. 1998. Study of heavy metals in some cultivated and uncultivated mushroom of Turkish origin. *Food chemistry*, 63(2):247-251.
- 18- Vincent J.B. 2000. The biochemistry of chromium. *American Society for Nutritional Sciences*.

Identification of tolerance threshold of *Agaricus bisporus* to Cr^{3+}

H. Besharat¹ - M. Zokaei^{2*}

Abstract

In the present research the effect of different concentrations of Cr^{3+} on growth and uptake of chromium by mycelium of *Agaricus bisporus* was investigated. Chromium plays an important role in improvement of insulin action in diabetic patients. The aim of this research was to investigate tolerance threshold of the fungus to Cr^{3+} concentrations. Mycelium of *A. bisporus* was cultured in solid media (PDA) and liquid media (MEB). Cr^{3+} concentrations in the range of 0 – 400 ppm were added to the culture media at 25°C and pH=6. Increasing of Cr^{3+} concentration more than 150 ppm decreased growth parameters including growth of colony diameter of the fungus and mycelium dry weight. Accumulation of chromium in mycelium was increased and at highest concentration (300 ppm Cr^{3+}) chromium content of the mycelium was determined to be 12.73 ppm. Increasing Cr^{3+} concentration more than 150 ppm caused significant reduction of k^+ uptake. Although no significant effect on Na^+ absorption by mycelium was observed. On the base of the results, tolerance threshold of mycelium of *A. bisporus* to Cr^{3+} appeared to be 150.

Key words: Tolerance, Cr^{3+} , *Agaricus bisporus*

1- Biology department, Faculty of Science, Islamic Azad University of Mashhad
2- Biology department, Faculty of Science, Ferdowsi University of Mashhad
(*- Corresponding author Email: M.Zokaei@yahoo.com)